

> JEGES ZSOLT

Települések az interneten

A XXI. század sokak szerint a kommunikáció évszázada lesz, amelynek egyik alappillére az internet. Magyarország felzárkózóban van Európához a világháló-használatot illetően is, így a települések, önkormányzatok is kezdik megismerni, meglátni a lehetőséget az új kor technológiájában.

MANAPSÁG MÁR EL SEM TUDJUK képzelni életünket a virtuális világ, az internet nélkül. Számos információ, ismeretanyag, hír jut el hozzánk ezen a csatornán, ha nem is kizárólag, de a leggyorsabban. Egyre kevesebb embert találunk, akinek el kellene magyarázni, hogy a kezdetben hadi, illetve egyetemi kommunikációt segítő csatorna miképpen kommercializálódott, s lett a hétköznapok része. Behálózva a világot juttat el adatokat, képeket, gondolatokat, véleményeket egymástól több ezer kilométer távolságra lévő pontokba másodpercek alatt. Használatához elegendő egy nem csúcsteljesítményű számítógép, egy internetcsatlakozás, valamint idő és némi pénz.

A „fejlettebb” világ előnyt élvez a fejlődő országokkal szemben, ami nem meglepő, hiszen a kezdetekhez, a csomópontok, optikai hálózatok kiépítéséhez pénz kellett, és kell ma is. A fejlődés üteme, mint a számítástechnikában általában, itt is óriási léptékű. Ma Magyarország a növekvő felhasználók hazájának számít, az ütemet csak a

hazai szolgáltatók tartják kordában, nemzetközi mércével mérten irgalmatlanul magas áráikkal. A Netsurvey Internetkutató Intézet szerint a mai 1,2 millió netezővel szemben két év múlva 2,1 millióan használják ezt a kommunikációs eszközt, illetve médiumot, ha fennmarad a fejlődés jelenlegi üteme.

Országos szinten jellemző a főváros-dominancia, ami köszönhető kicsiny hazánk Budapest-központúságának.

A felhasználók nagy része munkahelyén fér hozzá a világháléhoz, kis részük otthon is folytatja a szörfölést, levelezést.

A használatot alapvetően befolyásolják a szolgáltatók tarifái, csomagjai. A napi csúcspontok délben, 11–14 óra között, illetve 8 óra után figyelhetők meg, bármilyen weboldarról legyen is szó.

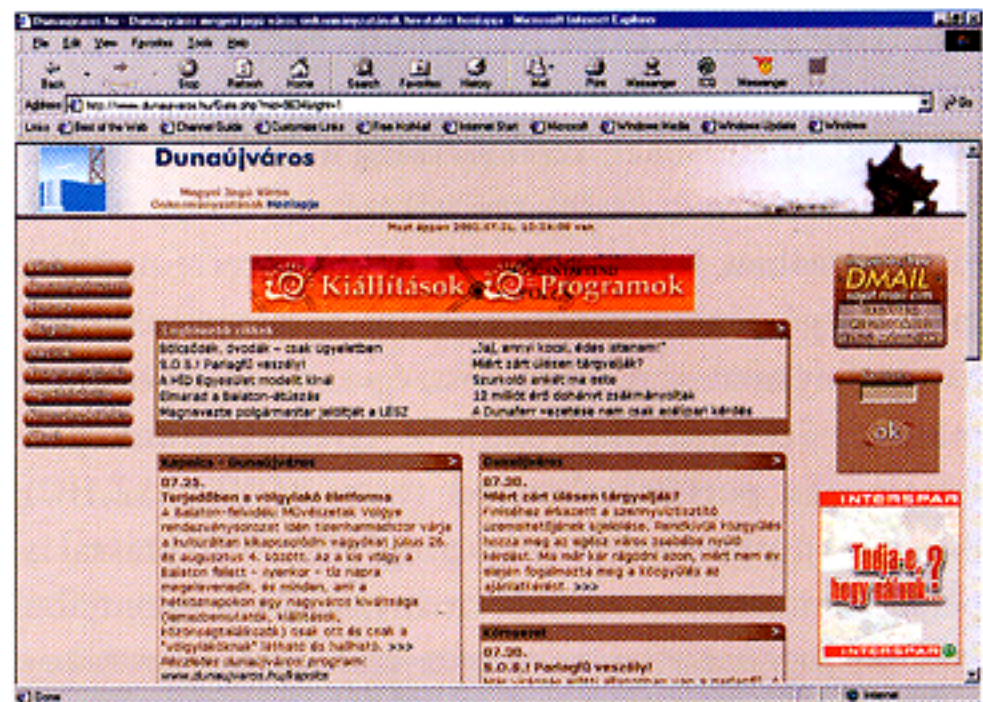
A vidéki internethasználók nagyrészt munkahelyükről férnek hozzá a webhez. A hozzáférések nagy része modem kapcsolat, elvéve találunk kábeles vagy egyéb nagy sebességű csatlakozással bíró felhasználót. Ennek oka egyértelműen a magas költségvonzat.

A napi internethasználat hasonló képet mutat a települések lakóit tekintve az országos mutatókhoz. A felhasználók életkorát tekintve az átlagéletkor lejjebb mozdul, sokkal inkább jellemző a fiatalok körében az internethasználat, mint az idősebb korosztályokban. Ez magyarázható, de alapvetően a mindennapi tevékenységben történő fejlődés az, ami determinálja, hogy a már dolgozó réteg mennyire „kénytelen” használni a virtuális sztrádát. Az internet „trendi” volta csak a fiatalabb rétegekre van így módon hatással, hiszen kapcsolatok információcseréje zajlik e-mailen keresztül, a leginkább használt SMS mellett. Az oktatásban is elterjedően van az internet használata – hiszen a hálón, mint virtuális könyvtárban forrásanyagok találhatóak, s immár a felsőoktatás vizsgarendszere, kommunikációs csatornája –, ez pedig a vidéki használatot is húzza magával.

Az információközlés, azaz egy weboldal felépítése, hasonló képet mutat a közigazgatási szektorban, mint a kereskedelmi oldalon. Az önkormányzatok nagyon lassan ismerik fel, hogy a saját weboldal nem luxuscikk, nem fölösleges pénzkidobás, vagy egy újabb hirdetési formaként való értelmezés. Egy települési honlapnak nem pusztán PR-szempontról van jelentősége, hiszen egy jól felépített oldal úgy a közigazgatás, mint a tájékozódni kívánó segítségére is lehet.

Magyarország településeit tekintve még gyerekcipőben jár az internetes kommunikáció.

Néhány jó példától eltekintve (www.budapest.hu, www.dunaujvaros.hu, www.pecs.hu stb.) a professzionizmus mellőzése figyelhető meg az oldalak kialakítása-

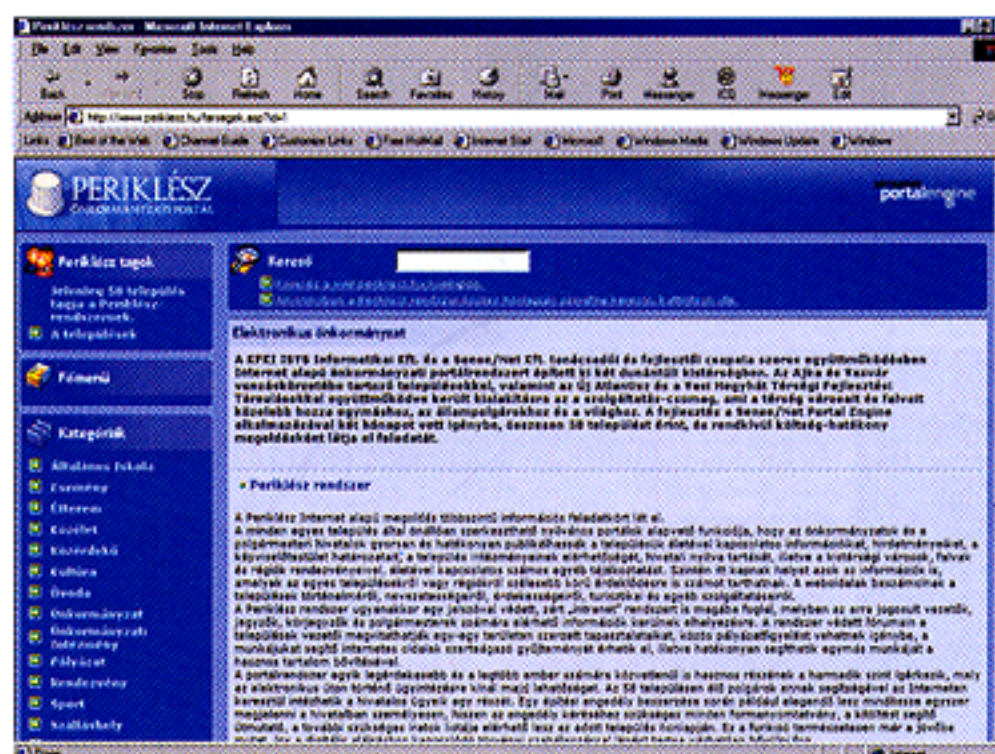
kor. A megfelelő kommunikáció kialakításához elengedhetetlen a szakértelem, ami pénzbe kerül. Nemegyszer találkozunk olyan „portállal”, amelyet láthatóan a polgármester unokaöccse tervezett. Szerencsére találhatunk oldalkészítésre vonatkozó tendert is, és közgyűléseken napirendi témaként előkerül a webes aktivitás. Egyre több település vezetése véli felfedezni saját, illetve környezete lehetőségeit az internetben, megnyitva ezzel egy újabb csatornát, amely a fejlődés felé mutat.

Jelenleg a magyarországi települések kis része rendelkezik saját weboldallal, ami mindenképpen fejlődés az

előző évekhez képest, de semmiképp sem megnyugtató. A weboldalak elkészítésének az alábbi módozataival találkozunk:

- webfejlesztő cég megbízása
- bérweboldal
- aloldal egy nagyobb régió portálján
- saját informatikai rész munkája
- unokaöcs

A bérweboldal egy-két éve jelent meg a hazai piacon. Fejlesztő cégek láttak abban lehetőséget, hogy az önkormányzatok is szeretnének megjeleníteni a weben, viszont sem szakértelemmel, sem nagyobb mennyiségű pénzzel nem rendelkeznek. Ekkor jött az ötlet, hogy portálszerkezetet kialakítva, elkészítve az adatbázis-szerkezetet és az egyéb alkalmazásokat, szerkezetkész weboldalak bocsátathatók az önkormányzatok rendelkezésére. Mindezt havi díjas formában, tehát nem szükséges egyszerre nagyobb mennyiségű pénzt fordítani saját internetes jelenlétükre, hanem folyamatosan, kisebb összegekkel megteremthető mindez. Szerkezetüket tekintve találkozhatunk professzionális portálszerkezettel (www.PERIKLESZ.HU), illetve gyengébb kivitellel bíró programozói alkotással is, példát nem említve. Az önkormányzatok szempontjából

különösebb kreativitást nem igényel, csak tartalmi részek előteremtése a feladat. Ha egy településnek mindössze annyi az igénye, hogy jelen legyen az interneten, ennél megfelelőbb módja nincs, mivel megbízható működést és stabil jelenlétet biztosít a világhálón.

Akadnak olyan megoldások, amelyek némileg hasonlítanak az előzőekben bemutatott módozathoz, annyi eltéréssel, hogy nem saját címen, hanem valamelyik meglévő nagyobb település honlapjába integrálódva jelenik meg egy-egy kistelepülés az interneten. Vannak egészen magas színvonalú megoldások, és persze kevésbé jók is.

A legszínvonalasabb jelenlétet a fejlesztő cégek megbízása esetén érhetik el az önkormányzatok. A magas szakértelemmel felruházott, az internetre szakosodott cégek mind technikailag, mind marketingszempontról kielégítő weboldal megalkotására képesek. Egy honlap szerepe nem merül ki abban, hogy az érintett legszükségesebb információit szerepeltesse egy domain-név alatt, és egy e-mail címen fogadhasa az érdeklődő leveleket. Jelen helyzetben az internetes technológia olyan megoldásokat tesz lehetővé, amelyek nagyban megkönnyítik a megrendelő életét. Egy jól megszerkesztett önkormányzati weboldal az alábbi lehetőségeket teremtheti meg:

- Alapvető információk a településről, szám adatok a területéről, a lakosságról
- Az önkormányzat működésével kapcsolatos információk
  - a képviselő-testület összetétele
  - az önkormányzati rendeletek adatbázisa
  - az irodák elérhetősége, vezetői
  - a polgármester fogadóórái
- A települési rendezvények programajánlója, a régebbieket fotóalbuma
- Cégszótár
- Apróhirdetés rovat
- Fórum
- Térkép

A technikai háttér biztosításával megteremthető a hivatal és a lakosok, illetve a lakosok egymás közötti kommunikációja. A rendeletek folyamatos frissítésével naprakész tájékozottságot biztosíthatunk az érintetteknek, a kommunikációs csatorna segítségével pedig közvetlenül tehetnek fel kérdést az illetékesnek, anélkül, hogy sorba kellett volna állni, vagy telefonon kellett volna üldözni a hivatal munkatársát.

A fórum lehetőséget biztosít a vélemények kinyilvánítására névvel vagy anélkül, ki-ki kedve szerint. A név, arc nélküli hozzászólás az internet sajátos eleme, mivel itt a „névtelen levél” írójának válaszolhatunk is, tehát egyfajta vitára, párbeszédre van lehetőség. Az önkormányzatok, kistelepülések életében is hoz némi változást ez a fajta virtuális pletykarovat, mivel itt maga az érintett is reagálhat az őt ért vádakra, illetve amit nyilvánosan nem mer kimondani senki, itt teret kap. A sajtótörvényt is próbára tette pár alkalommal ez a médium, de mivel mindenki egyenlő eséllyel fér hozzá a fórumhoz, illetve ugyanazon a fórumon szólhat hozzá az őt ért vádakra, így igazán sok sikerrel nem pályázik az, aki bírósági úton kíván érvényt szerezni igazának.

Szívesen használt rovat az apróhirdetés a helyi oldalakon. A leggyakoribb az ingatlan, amit eladásra kínálnak, illetve vételre keresnek, de az autón keresztül a leggyakoribb használati tárgyakig mindent megtalálunk a kereskínál rovatban.

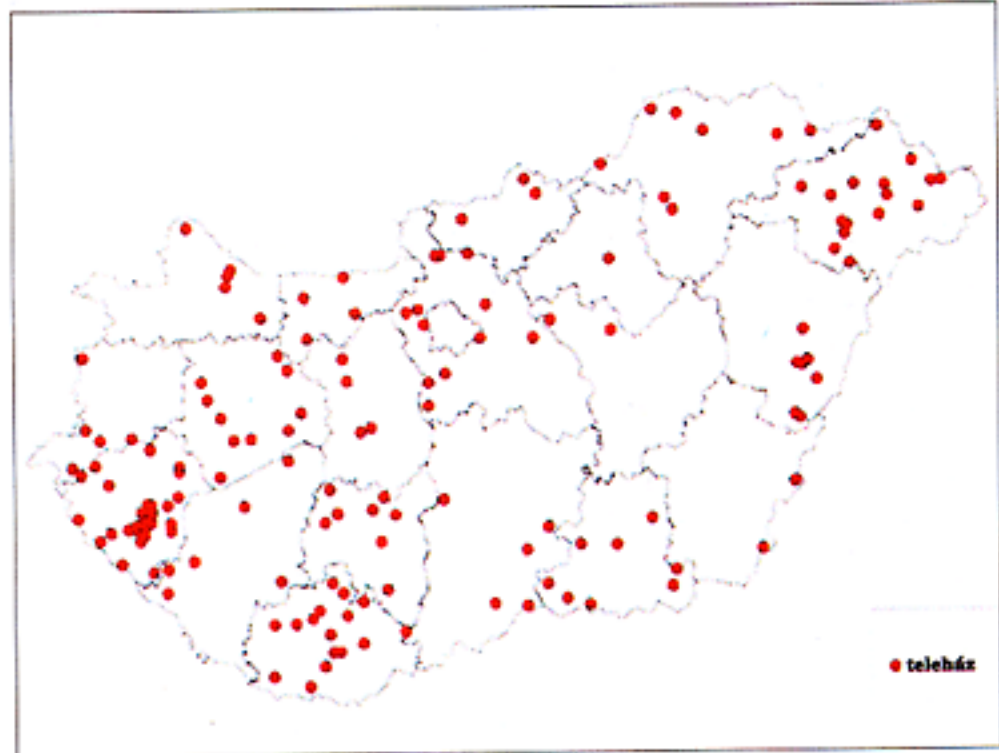
Nagyon nagy érdeklődésre tart számot az egyes települések fejlesztési tervének képi és dokumentációs megjelenítése a települési honlapon. Korlátlan információmenyiség, illetve hozzászólási lehetőség adatik a látogatók számára, a beruházások átláthatóságát, ezáltal hitelességét is erősítve.

A helyi érdekeltségű cégek is kezdik felismerni az internet kínálta lehetőségeket. A szkeptikus cégvezetők túlsúlya még érezhető, lassan állnak át a hirdetési újságok megszokott kishirdetéseiről a webes reklámokra, hiszen nem annyira kézzelfogható. A cégtárakban való megjelenés újabb ügyfelek szerzését teszi lehetővé, saját oldal megalkotásával pedig a cégkommunikáció emelhető magasabb szintre. A business to business kommunikáció még nem jellemző a vidéki települések cégeit illetően, ezt egyelőre a nagyobb, több székhellyel, illetve budapesti központtal rendelkező cégeknél alkalmazzák, mivel egy ilyen rendszer kifejlesztése és működtetése meglehetősen költséges.

A helyi portálok működésének és az abból leszűrt tapasztalatoknak köszönhetően megindult egyfajta integrálódás a helyi médiumok között. Felismerve az internet nyújtotta pluszfunkciókat, a relatíve függetlenséget és az interaktivitás lehetőségeit, kapcsolat épül ki a meglévő helyi sajtóorgánumok és az önkormányzati portál között. A kezdetben esetlen próbálkozásnak tekintett, időközben megizmosodott honlapok most már egyenrangú partnerként léphetnek fel a hagyományos médiumok felé, számukra számos új, vonzó lehetőséget megvilantva. Más lesz a ritmusa egy élő fórumnak, ha nemcsak a betelefonálók kérdései hangozhatnak el a meghívott személyhez, hanem a menet közben beérkező e-mailek, vagy fórum-hozzászólások is megválaszolásra kerülnek a műsor keretein belül. A telefonos játékok is kiegészíthetők a honlapon keresztül, így sokkal több, egyszerre párhuzamosan játszó néző is bekapcsolódhat egy-egy promóciós akcióba.

Egyre nagyobb hangsúly helyeződik a helyi honlapokra az önkormányzati választások idején. Mind a jelöltek, mind a választók aktívan alkalmazzák a fórum nyújtotta lehetőségeket, a nagy mennyiségű, naprakész információ megjelenítése pedig egy eddig csak költséges módon előállítható ismertető kinyomtatásával volt elérhető, a honlap viszont korlátlan mennyiségű helyet biztosít, és a nap minden órájában elérhető a felhasználók számára.

A jövő a lehetőségek széles tárházát mutatja az integrálódó helyi médiumok számára. Egy integrált kommunikációs hálózat teljesebb, naprakészebb és interaktívabb kommunikációt jelent a települések életében. A pár ezer főt számláló helységektől a százezres lakossággal bíró nagyvárosokig, mindenütt óriási előrelépést jelent a mindennapi életben egy saját honlap, egy elektronikus falújság megalkotása, üzemeltetése. A teleházak, az egyre olcsóbbá váló internet-hozzáférés nyitottabbá, gyorsabbá, színesebbé teheti akár egy kisváros életét is.

A megfelelő módon szerkesztett, a helyi információkat begyűjtő s azokat továbbító orgánum szerves részévé válik egy közösség életének, amint azt a nyomtatott sajtó és a helyi televíziók előző évtizedekben tapasztalt fejlődése is mutatja. Nem kell attól tartani, hogy megszűnnek a kávéházi beszélgetések, lemondják az újság-előfizetést, vagy nem kapcsolják be a televíziót a lakosok. Az online kommunikáció egy olyan pluszszolgáltatást nyújt a látogatóknak, mint anno a televízió jelentett az újsághoz képest. A kistelepülések, a nagyvárosok agglomerációja által generált információk összegyűjtése, annak megjelenítése erősíti a régiók összetartását, a térségben lakók kommunikációját fejleszti, sok-sok, eddig nehezen leküzdhető akadályon segíti át a felhasználókat.

» JEGES ZSOLT

ügyvezető igazgató / Bin-O-Art

Dunaújvárosban született, ahol a gimnázium elvégzése után a Dunaújvárosi Főiskolán szerzett mérnök-informatikus végzettséget. Tanulmányai után Budapesten kezdett dolgozni a direkt marketing területén tevékenykedő DMN Kft.-nél, majd 1997-ben vette át az aD-Mark Kft. vezetését. 1998 végén került a Webtrend Kft. igazgatói székébe, amely internetes fejlesztésekkel foglalkozott, majd 2000-ben megalapította a Bin-O-Art Kft.-t. 1997 óta aktív tagja a Direkt Marketing Szövetségnek, az etikai bizottság tagja.